

«ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ»

- Στα προηγούμενα μαθήματα αναπτύξαμε τις διαδικασίες του ανατοκισμού και της προεξόφλησης και τις αντίστοιχες έννοιες της μέλλουσας και της παρούσας αξίας, καθώς επίσης και τις έννοιες της ληξιπρόθεσμης και της προεξοφλητέας ράντας παρούσας και μέλλουσας αξίας αντιστοίχως.
- Στη συνέχεια για να μπορέσουμε να εξετάσουμε τις κλασσικές μεθόδους της αξιολόγησης επενδύσεων είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστούν προηγουμένως ορισμένες έννοιες και ο ρόλος τους στην αξιολόγηση των επενδύσεων, όπως λ.χ. των εννοιών της απόσβεσης, των ταμειακών εισροών και εκροών, των ετήσιων καθαρών εισπράξεων μετά φόρων, των ετήσιων καθαρών κερδών μετά φόρων κ.ο.κ.

Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων

- Η χρηματοοικονομική εικόνα μίας λειτουργούσας επιχείρησης αποτυπώνεται **στις βασικές οικονομικές καταστάσεις**. Αυτές είναι:
 - 1. Ο ισολογισμός (Balance Sheet)**
 - 2. Η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης (Income Statement)**
 - 3. Η κατάσταση ταμειακών ροών (Cash Flow Statement)**
- Οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν μία συνοπτική εικόνα της δραστηριότητας και της κατάστασης μίας Επιχείρησης αλλά και της προοπτικής μιας επένδυσης μετά από εκτίμηση (κυρίως ως προς τα Αποτελέσματα Χρήσης & τις ταμειακές ροές).
- Αποτελούν ένα σημαντικό και πολυδιάστατο εργαλείο, όταν χρησιμοποιούνται και ερμηνεύονται σωστά.

Ισολογισμός (Balance Sheet)

- Αποτελείται από δύο πολύ σημαντικά κομμάτια ίσης αξίας:

A. Ενεργητικό

- Περιλαμβάνει το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, τόσο των υλικών, όσο και των άυλων.

B. Παθητικό

- Περιλαμβάνει όλες τις πηγές των κεφαλαίων, οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση του ενεργητικού.

A. Ενεργητικό

Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ διακρίνεται σε δύο κατηγορίες με βάση την ταχύτητα με την οποία αναλώνονται

A.1. Πάγια περιουσιακά στοιχεία (ΠΑ)

Περιλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, τα οποία έχουν μακροπρόθεσμο χαρακτήρα. Αυτά είναι:

- ❖ **Άυλα περιουσιακά στοιχεία** → η φήμη της επιχείρησης, η πελατεία, οι διάφορες άδειες, οι πατέντες
- ❖ **Πάγια περιουσιακά στοιχεία** → τα ακίνητα, τα μηχανήματα, τα μεταφορικά μέσα, τα έπιπλα, τα υλικά των γραφείων
- ❖ **Επενδύσεις** → περιλαμβάνονται μακροπρόθεσμες επενδύσεις της επιχείρησης σε μετοχές άλλων εταιρειών, κλπ.

Α. Ενεργητικό

Α.2. Κυκλοφορούν ενεργητικό (ΚΕ)

Περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, τα οποία έχουν βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα. Αυτά είναι:

- ❖ **Αποθέματα** → τα έτοιμα και ημιτελή προϊόντα, οι πρώτες ύλες, τα υλικά συσκευασίας
- ❖ **Λογαριασμοί εισπρακτέοι** → οι απαιτήσεις της επιχείρησης έναντι τρίτων, κυρίως έναντι των πελατών της
- ❖ **Ρευστά διαθέσιμα** → αποτελούνται από τα μετρητά που έχει στο ταμείο της η επιχείρηση ή τις καταθέσεις της στην τράπεζα
- ❖ **Χρεόγραφα** → συμπεριλαμβάνονται περιουσιακά στοιχεία, όπως είναι οι μετοχές

Β. Παθητικό

Το ΠΑΘΗΤΙΚΟ δείχνει το που οφείλει η επιχείρηση το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που έχει στην κατοχή της.

Το Παθητικό διακρίνεται στις παρακάτω κατηγορίες:

B.1. Ίδια κεφάλαια (ΙΚ)

B.2. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (ΜΥ)

B.3. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (ΒΥ)

Β. Παθητικό

Β.1. Ίδια κεφάλαια (ΙΚ)

Αποτελούν την προσωπική συνεισφορά των ιδιοκτητών της επιχείρησης σε αυτήν και επίσης το ποσό που διακινδυνεύουν να χάσουν αν η επιχείρηση αποτύχει. Διακρίνονται σε:

- ❖ **Μετοχικό κεφάλαιο** → είναι το κεφάλαιο, που έχουν συνεισφέρει οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης στην ίδρυσή της ή και στη συνέχεια, μέσω τυχόν αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της
- ❖ **Αποθεματικά κεφάλαια** → είναι τα κεφάλαια, τα οποία συσσωρεύει η επιχείρηση από τα κέρδη της ή δημιουργήθηκαν από πηγές διαφορετικές από την κανονική δραστηριότητά της
- ❖ **Κέρδη παρακρατημένα** → είναι τα κέρδη, τα οποία συσσωρεύονται και δημιουργούνται από την κανονική λειτουργία και δραστηριότητα της επιχείρησης

Β. Παθητικό

Β.2. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (ΜΥ)

Περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις της επιχείρησης που έχουν αποπληρωμή σε διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους

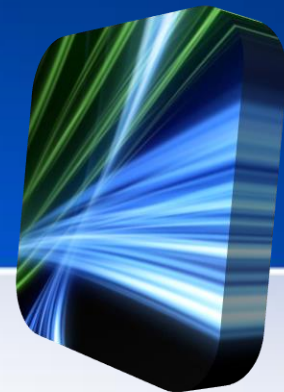
- ❖ Μακροπρόθεσμα δάνεια
- ❖ Ομολογιακά δάνεια

Β.3. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (ΒΥ)

Πρόκειται για υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τρίτους, οι οποίες θα πρέπει να πληρωθούν μέσα στο επόμενο έτος

- ❖ Βραχυπρόθεσμα δάνεια
- ❖ Προμηθευτές
- ❖ Υποχρεώσεις για φόρους, τέλη και ασφαλιστικές εισφορές

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ενεργητικό (Ε) = Παθητικό (Π) ή

ΠΑ + ΚΕ = ΙΚ + ΜΥ + ΒΥ

Επιπλέον:

Συνολικά Κεφάλαια (ΣΚ) = ΙΚ + ΜΥ ή

Συνολικά Κεφάλαια (ΣΚ) = Ε – ΒΥ

Τέλος:

Κεφάλαιο Κίνησης (ΚΚ) = ΚΕ – ΒΥ

Αποτελέσματα Χρήσης

- ❖ **Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης** είναι ένας σημαντικός πίνακας γιατί δείχνει (ή εκτιμά) τα έσοδα από τις πωλήσεις, τα έξοδα και τελικά τα αποτελέσματα (κέρδος ή ζημία).
- ❖ Δείχνει την **κατάσταση της επιχείρησης για μια χρήση (ένα έτος)**, συσχετίζει έξοδα και έσοδα σε λογιστική βάση (όχι ταμειακή).
- ❖ Από τα αποτελέσματα χρήσης **θα εξαρτηθεί η βιωσιμότητα της επιχείρησης και η αποδοτικότητα των πόρων της**, ενώ μπορούμε να διαπιστώσουμε μέσω αυτής, τα περιθώρια για την αποπληρωμή δανείων και τα κέρδη που θα προκύψουν για μετόχους και επιχείρηση.

Λογαριασμός Ταμειακών Ροών

- ❖ **Ο Λογαριασμός Ταμειακών Ροών (cash flow)** είναι επίσης ένας βασικός «λογαριασμός» της επιχείρησης στον οποίο καταγράφονται όλες οι εισροές και εκροές μετρητών κατά το έτος που μεσολαβεί ανάμεσα σε δύο ισολογισμούς.
- ❖ Η συνεχής παρακολούθηση αυτού του «λογαριασμού» είναι εξαιρετικά σημαντική αφού η ενδεχόμενη έλλειψη ρευστότητας οδηγεί άμεσα σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό και μπορεί να οδηγήσει μακροπρόθεσμα σε αλλαγές της εμπορικής πολιτικής (αλλά και άλλων πολιτικών) της επιχείρησης.
- ❖ Η παρατεταμένη έλλειψη ρευστότητας επιφέρει ακόμη και τη χρεοκοπία.

Έσοδα – Έξοδα & Εισπράξεις - Πληρωμές

- Στη λογιστική επιστήμη οι έννοιες «έσοδα και εισπράξεις» κι «έξοδα και πληρωμές» δεν είναι συνώνυμες. Οι έννοιες των εσόδων και των εξόδων διαφοροποιούνται των αντίστοιχων εννοιών των εισπράξεων και των πληρωμών.
- **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1:** Ας υποθέσουμε ότι μία επιχείρηση πουλάει εμπορεύματα αξίας 1000€ με πίστωση στις 01/12/2022, αλλά η επιχείρηση αναμένεται να εισπράξει το ποσό αυτό στις 31/01/2023. Στα αποτελέσματα χρήσης της επιχείρησης για το έτος 2022, το ποσό των 1000€ καταγράφεται ως έσοδο της χρήσης 2022, παρόλο που το ποσό των 1000€ δεν εισήλθε στο ταμείο της επιχείρησης μέσα σε αυτό το έτος. Επειδή όμως δεν υπήρξε είσπραξη εντός της διαχειριστικής χρήσης, στην κατάσταση των ταμειακών ροών (εισπράξεων και πληρωμών) για το 2022 δεν εμφανίζεται το ποσό των 1000€. Ουσιαστικά το ποσό καταχωρήθηκε το 2022 ως «έσοδο» αλλά όχι ως «είσπραξη». Όταν στις 31/01/2023 η επιχείρηση εισπράξει το ποσό των 1000€, τότε θα υπάρξει «εισορή μετρητών» στο ταμείο της επιχείρησης. Αυτή η «εισορή μετρητών» θα καταγραφεί ως «είσπραξη» στην κατάσταση ταμειακών ροών του 2023, αν και αφορά «έσοδο» της προηγούμενης διαχειριστικής χρήσης.

Η Διαδικασία της Λογιστικής Βάσης

Διαδικασία Λογιστικής Βάσης

Ετήσιες ταμειακές εισροές
- Ετήσιες ταμειακές εκροές

=Ετήσιες Καθαρές Εισπράξεις προ φόρων
-Αποσβέσεις

=Ετήσια Καθαρά Κέρδη προ φόρων
-Φόροι

=Ετήσια Καθαρά Κέρδη μετά τους φόρους
+Αποσβέσεις

=Ετήσιες Καθαρές Εισπράξεις μετά τους φόρους

Η Έννοια της Απόσβεσης (Depreciation)

Όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (πλην του εδάφους) υπόκεινται σε «απόσβεση» της αρχικής αξίας τους. Αυτό σημαίνει ότι μειώνεται η αρχική τους αξία εξαιτίας:

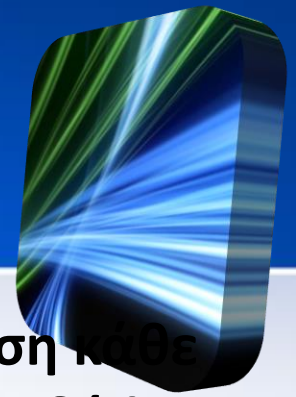
- (α) του ότι φθείρονται από τη χρησιμοποίησή τους στην παραγωγική διαδικασία (λειτουργική απόσβεση),**
- (β) επειδή χάνουν τμήμα της αξίας τους λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης (τεχνολογική απόσβεση) και**
- (γ) διότι χάνουν τμήμα της αξίας τους απλώς και μόνο ως συνέπεια της παρόδου του χρόνου επάνω στο υλικό κατασκευής τους (χρονική απόσβεση).**

Η Έννοια της Απόσβεσης (Depreciation)

- Η φθορά των πάγιων περιουσιακών στοιχείων και η μείωση της αξίας τους σχετίζεται με το πεπερασμένο χρονικό διάστημα το οποίο αντιπροσωπεύει την ωφέλιμη ζωή τους.
- Η ωφέλιμη ζωή ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου (π.χ. ενός μηχανήματος, μιας αποθήκης κ.λπ.) αντικατοπτρίζει το χρονικό διάστημα που πιστεύουμε ότι το περιουσιακό αυτό στοιχείο θα είναι λειτουργικό για την επιχείρηση, δηλαδή θα είναι ικανό να της παρέχει τις υπηρεσίες του κατά τρόπο αποδοτικό.
- Με την απόσβεση κατανέμεται το κόστος αποκτήσεως, εκτός της υπολειμματικής αξίας, του πάγιου περιουσιακού στοιχείου σε όλα τα έτη της ωφέλιμης ζωής του.
- Η υπολειμματική αξία θεωρητικά αντιπροσωπεύει την αξία που έχει ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο όταν πλέον καταστεί μη λειτουργικό ή μη αποδοτικό

Η Έννοια της Απόσβεσης (Depreciation)

- Οι αποσβέσεις είναι ένα έξοδο που υπολογίζει η επιχείρηση καθ' όλο τον χρόνο για κάθε πάγιο περιουσιακό της στοιχείο (πλην του εδάφους, λόγω του άφθαρτου).
- Τα χρήματα που υπολογίζει η επιχείρηση ως απόσβεση δεν τα καταβάλλει σε κανέναν. Δηλαδή οι αποσβέσεις συνιστούν μεν έξοδο, αλλά όχι και πληρωμή.
- Τα χρήματα αυτά η επιχείρηση τα συγκεντρώνει σε «λογαριασμούς αποθεματικών» που αποτελούν τμήμα της καθαρής περιουσίας της. Φανταστείτε το σαν να έχει η επιχείρηση ένα μεγάλο κουμπαρά μέσα στον οποίο βάζει αυτά τα χρήματα. Όταν παρέλθει η ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου (λ.χ. του μηχανήματος) και αυτό θεωρηθεί μη λειτουργικό, τότε η επιχείρηση να έχει τη δυνατότητα χρησιμοποιώντας αυτά τα χρήματα να το αντικαταστήσει (να αγοράσει δηλαδή ένα νέο μηχάνημα στη θέση του παλαιού).

Η Έννοια της Απόσβεσης (Depreciation)

Ο Νόμος επιτρέπει στις επιχειρήσεις **ετησίως να υπολογίζουν αποσβέσεις για τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία**. Το δικαίωμα του υπολογισμού αποσβέσεων:

(1) Καθιστά μικρότερα τα εμφανιζόμενα έσοδα και κέρδη της επιχειρήσεως και επιπλέον μεγαλύτερα τα ετήσια έξοδά της, πράγμα το οποίο την οδηγεί σε μικρότερη φορολόγηση του εισοδήματός της.

(2) Καθιστά μικρότερη την αναπόσβεστη αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων της επιχειρήσεως δηλαδή την εμφανιζόμενη περιουσία της στον ισολογισμό της, πράγμα το οποίο την οδηγεί σε μικρότερη φορολόγηση της περιουσίας της.

Μέθοδοι Αποσβέσεων (Depreciation Methods)

Υπάρχουν ποικίλες μέθοδοι αποσβέσεων (σταθερή απόσβεση, «επιβραδυνόμενες» και «επιταχυνόμενες» μέθοδοι αποσβέσεων). Εμείς στο πλαίσιο του μαθήματος θα εξετάσουμε μόνο τη σταθερή μέθοδος απόσβεσης της αξίας μιας επένδυσης.

Σταθερή Μέθοδος Απόσβεσης

Πρόκειται για την πλέον απλή μέθοδο απόσβεσης και τούτο διότι κατανέμεται η αξία (το κόστος αποκτήσεως) του πάγιου περιουσιακού στοιχείου σε όλα τα έτη της ωφέλιμης ζωής του, σε ίσα μέρη. Ουσιαστικά αυτό σημαίνει ότι η ετήσια απόσβεση που υπολογίζεται σε αυτή την περίπτωση είναι η ίδια (σταθερή) από έτος σε έτος.

Μέθοδοι Αποσβέσεων (Depreciation Methods)

Διακρίνουμε δύο περιπτώσεις στη σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

(1) Την περίπτωση που δεν απομένει κάποια υπολειμματική αξία στο πάγιο περιουσιακό στοιχείο (πράγμα το οποίο με τον τρόπο που προσδιορίσαμε την υπολειμματική αξία για την εφαρμογή των αποσβέσεων σημαίνει ότι το περιουσιακό στοιχείο έχει αποσβεσθεί πλήρως).

Αν Υ.Α. = 0, τότε:

$$\text{Σταθερή Ετήσια Απόσβεση} = \frac{\text{Αξία Περιουσιακού Στοιχείου}}{\text{Ωφέλιμη Ζωή του Περιουσιακού Στοιχείου}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \text{Σταθερή Ετήσια Απόσβεση} = \frac{K}{N}$$

Μέθοδοι Αποσβέσεων (Depreciation Methods)

(2) Την περίπτωση που υφίσταται κάποιο υπόλοιπο αξίας του περιουσιακού στοιχείου.

Αν Υ.Α. \neq 0, τότε:

$$\text{Σταθερή Ετήσια Απόσβεση} = \frac{\text{Αξία Περ/κού Στοιχείου} - \text{Υπολ/κή Αξία Αυτού}}{\text{Ωφέλιμη Ζωή του Περιουσιακού Αυτού Στοιχείου}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \text{Σταθερή Ετήσια Απόσβεση} = \frac{K - Y.A.}{N}$$

όπου:

N = η ωφέλιμη ζωή της επένδυσης

K = η αξία της επένδυσης

Υ.Α. = η υπολειμματική αξία της επένδυσης

ΑΣΚΗΣΗ σταθερής απόσβεσης

Η Επιχείρηση «ΦΑΡΜΑ Α.Ε.» απέκτησε μία μηχανή τυποποίησης αξίας 40.000€. Η ωφέλιμη ζωή της μηχανής βάση των προδιαγραφών του κατασκευαστή προσδιορίζεται στα 10 έτη. Ο επιχειρηματίας εκτιμά ότι στο τέλος του 10ου έτους η μηχανή θα έχει υπολειμματική αξία 2300€. Να βρεθεί ποια είναι η ετήσια απόσβεση, όταν η επιχείρηση χρησιμοποιεί την Σταθερή Μέθοδο Απόσβεσης.

Λύση με βάση τον τύπο:

$$\text{Σταθερή Ετήσια Απόσβεση} = \frac{K - Y.A.}{N} = \frac{40.000 - 2.300}{10} = 3.770 \text{ €}$$